



## 15—16 januari

## Debatter m. m.

	Sid.
<b>Tisdagen den 15 januari</b>	
Interpellation av fröken Ljungberg ang. adoption av färgade barn..	4

<b>Onsdagen den 16 januari</b>	
Interpellation av herr Lager om ett gemensamt trafikföretag för Storstockholm .....	13

## Samtliga avgjorda ärenden

<b>Tisdagen den 15 januari</b>	
Val av talmanskonferens .....	3
Val av kanslideputerade .....	3
Val av suppleanter för kanslideputerade .....	3
Val av kanslitillsättare .....	3
Val av ekonomideputerade .....	4

<b>Onsdagen den 16 januari</b>	
Val av ledamöter i de ständiga utskotten .....	7
Val av statsrevisorer jämte suppleanter .....	8
Val av medlemmar i Nordiska rådet .....	9
Val av suppleanter i de ständiga utskotten .....	9
Val av suppleanter i Nordiska rådet .....	11



1968

RIKSDAGENS PROTOKOLL

12. 10. 1968

Debatter om...

1. 12. 10. 1968  
2. 12. 10. 1968  
3. 12. 10. 1968  
4. 12. 10. 1968  
5. 12. 10. 1968  
6. 12. 10. 1968  
7. 12. 10. 1968  
8. 12. 10. 1968  
9. 12. 10. 1968  
10. 12. 10. 1968  
11. 12. 10. 1968  
12. 12. 10. 1968  
13. 12. 10. 1968  
14. 12. 10. 1968  
15. 12. 10. 1968  
16. 12. 10. 1968  
17. 12. 10. 1968  
18. 12. 10. 1968  
19. 12. 10. 1968  
20. 12. 10. 1968

Samtliga utskottens betänkanden

1. 12. 10. 1968  
2. 12. 10. 1968  
3. 12. 10. 1968  
4. 12. 10. 1968  
5. 12. 10. 1968  
6. 12. 10. 1968  
7. 12. 10. 1968  
8. 12. 10. 1968  
9. 12. 10. 1968  
10. 12. 10. 1968  
11. 12. 10. 1968  
12. 12. 10. 1968  
13. 12. 10. 1968  
14. 12. 10. 1968  
15. 12. 10. 1968  
16. 12. 10. 1968  
17. 12. 10. 1968  
18. 12. 10. 1968  
19. 12. 10. 1968  
20. 12. 10. 1968

## Tisdagen den 15 januari

Kammaren sammanträdde kl. 16.00; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Fröken ANDERSSON erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr förste vice talman! Jag ber att få hemställa, att första kammaren måtte besluta, att antalet suppleanter i de ständiga utskotten, förutom utrikesutskottet, skall vad denna kammare beträffar bestämmas till: för konstitutionsutskottet 12, för statsutskottet 27, för bevillningsutskottet 14, för bankoutskottet 11, för första lagutskottet 12, för andra lagutskottet 14, för tredje lagutskottet 12, för jordbruksutskottet 14 samt för allmänna beredningsutskottet 17.

Denna hemställan bifölles.

Företogs val av fyra ledamöter i talmanskonferensen; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Andersson, Birger, med 81 röster,  
 » Bengtson ..... » 81 » ,  
 » Hagberg ..... » 81 » ,  
 » Lundström ..... » 81 » .

Då val av två kanslideputerade nu skulle anställas, begärdes ordet av fröken ANDERSSON, som anförde:

Herr förste vice talman! För de återstående val som skall förrättas vid detta plenum ber jag att få avlämna gemensamma listor, en för varje val. Listorna har godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen, och varje lista upptar namn på så många personer som det ifrågavarande valet avser.

Fröken Andersson avlämnade därefter fyra särskilda listor.

Den lista, som avsåg valet av kanslideputerade, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Svensson, Axel  
 fröken Andersson

Sedan denna lista upplästes och av kammaren godkänts, förklarades herr Axel Svensson och fröken Andersson hava blivit utsedda till kanslideputerade.

Företogs val av två suppleanter för kanslideputerade.

Den av fröken Andersson avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Damström  
 Andersson, Torsten

Efter det denna lista upplästes och av kammaren godkänts, förklarades herrar Damström och Torsten Andersson hava blivit utsedda till suppleanter för kanslideputerade.

Anställdes val av sex ledamöter att delta i tillsättandet av de i 30 § andra stycket riksdagsstadgan avsedda befattningshavare hos kammaren.

Den av fröken Andersson avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Elowsson, Nils  
 Bergman  
 Boman  
 Eskilsson  
 Svedberg, Erik  
 Elofsson, Gustaf

Sedan denna lista upplästes och av kammaren godkänts, förklarades herrar Nils Elowsson, Bergman, Boman, Eskilsson, Erik Svedberg och Gustaf Elofs-

**Interpellation ang. adoption av färgade barn**

son hava blivit utsedda till kanslitillsättare.

Företogs val av fyra ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

Den av fröken Andersson avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Andersson, Birger  
Schmidt  
Ohlsson, Ebbe  
Johansson, Ivar

Efter det denna lista uppläst och av kammaren godkänts, förklarades herrar Birger Andersson, Schmidt, Ebbe Ohlsson och Ivar Johansson hava blivit utsedda till ekonomideputerade.

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts den 11 innevarande månad på rikssalen överlämnade berättelse till 1963 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts den 11 i denna månad på rikssalen överlämnade proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1963/64, blev densamma bordlagd.

Anmäldes och bordlades

dels följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63;

nr 3, angående försäljning av vissa kronoegendomar, m. m.;

nr 4, angående befrielse i vissa fall från betalningsskyldighet till kronan, m. m.;

nr 6, med förslag till lag om ändrad lydelse av 53 § 1 mom. kommunalskatte lagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.;

nr 7, angående godkännande av en mellan Sverige, Danmark och Förbunds-

republiken Tyskland träffad överenskommelse rörande skydd för beståndet av lax i Östersjön m. m.;

nr 9, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.;

nr 10, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 3 juni 1955 (nr 272) om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet (jordförvärvslagen);

nr 11, angående fortsatt disposition av vissa äldre anslag inom kommunikationsdepartementets verksamhetsområde; samt

nr 14, angående godkännande av avtal mellan Sverige och Österrike för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter å kvarlåtenskap;

dels ock Kungl. Maj:ts till kammaren överlämnade skrivelse nr 8, om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

Anmäldes och bordlades

riksdagens revisorers berättelse över den år 1962 av dem verkställda granskningen av statsverket;

riksdagens revisorers berättelse över den år 1962 av dem verkställda granskningen av riksbanken;

riksdagens revisorers berättelse över den år 1962 av dem verkställda granskningen av riksgäldskontoret;

justitieombudsmannens ämbetsberättelse; och

militieombudsmannens ämbetsberättelse.

**Interpellation ang. adoption av färgade barn**

Fröken LJUNGBERG (h) erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr förste vice talman! Jag anhåller att till herr statsrådet och chefen för

## Interpellation ang. adoption av färgade barn

inrikesdepartementet få rikta följande interpellation.

Betydande ekonomiska och personella resurser ställs från svensk sida årligen till u-ländernas förfogande. Såväl enskilda som organisationer av skilda slag dokumenterar på olika sätt sitt aktiva intresse för internationellt hjälparbete. De svenska insatserna har stöd av en enig inhemsk opinion. För de flesta svenskar är det en naturlig och självklar angelägenhet att bidra till verksamhet, som syftar till att höja levnadsstandarden för de nödlidande ländernas befolkning.

Under de senaste decennierna har Sverige tagit emot människor som på grund av sin ras eller politiska uppfattning sökt en fristad här. Andra har kommit för att få arbete och därmed trygghet för sig själva och sina familjer. Anpassningen till svenska förhållanden har skett utan större svårigheter, trots att många av de inflyttade kommit till Sverige först vid mogen ålder.

De svenska insatserna för u-länderna bör i första hand inriktas på att ge hjälp till självhjälp. Lämpligheten av att utan vägande skäl och sakliga motiveringar omöjliggöra eller försvåra insatser av annat slag kan dock starkt ifrågasättas.

Beträffande svenska familjers möjligheter att adoptera barn av annan hudfärg har myndigheterna intagit en restriktiv hållning. De motiveringar, som ligger till grund för deras ståndpunktstagande, förefaller emellertid vara svagt underbyggda. Medicinalstyrelsen har, under åberopande av att tillräckliga vetenskapliga undersökningar icke föreligger, avstyrkt adoption »framför allt när det gäller barn tillhörande från adoptivföräldrarna starkt skilda rasgrupper». Socialstyrelsen har för sin del ansett att sociala skäl talar emot att barn från »exotiska länder» eller med »från svenskar avvikande hudfärg» förflyttas till Sverige. Anpassningssvårigheterna anses av socialstyrelsen bli alltför svåra.

Den internationellt erkände ärftlighetsforskaren professorn J. A. Böök, som av medicinalstyrelsen anlåtats som expert, har från genetisk synpunkt inte

något att erinra mot adoption. Sociologisk expertis har uppenbarligen icke tillfrågats av myndigheterna.

Påståendet att anpassningssvårigheterna skulle bli så svåra att förflyttning och adoption av den anledningen icke bör tillåtas synes alltså sakna vetenskapligt stöd. Speciellt i fråga om helt små barn och med hänsyn till den noggranna prövning av presumtiva adoptivföräldrars lämplighet, som givetvis skall äga rum, förefaller antaganden om anpassningssvårigheter icke böra tillmätas avgörande betydelse.

Man kan ha anledning förmoda att myndigheternas inställning delvis bottnar i farhågor för att barnen skulle kunna utsättas för diskriminering i vårt land. Svenska familjer, som fått möjlighet att adoptera färgade barn, har emellertid vitsordat, att omvärldens attityd till barnen varit övervägande positiv.

Är inrikesministern beredd att medverka till att de hinder som för närvarande reses mot adoption av färgade barn i Sverige undanröjes samt att föranstalta om åtgärder som eventuellt kan vara påkallade för en positiv lösning av frågan?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågavarande spørsmål finge framställas.

Anmälades och bordlades följande under sammanträdet till herr förste vice talmannen avlämnade motioner:

nr 1, av herr *Dahlberg m. fl.*, om sänkning av rösträttsåldern, m. m.;

nr 2, av herr *Jonasson m. fl.*, om åtgärder för förbättring av de värnpliktigas förläggningar;

nr 3, av herr *Ohlsson, Ebbe*, om utnyttjande av militära m. fl. verkstäder för civil yrkesskoleutbildning;

nr 4, av herr *Ohlsson, Ebbe*, om ökad statlig kreditgaranti till nyetablering av mindre företag;

nr 5, av herr *Edström*, om inrättande av en professur i embryologi och missbildningslära;

nr 6, av herr *Lundström m. fl.*, om höjning av den övre åldersgränsen för rätt till allmänt studiebidrag, m. m.;

nr 7, av herr *Larsson, Thorsten, m. fl.*, angående vattenfallsstyrelsens högspänningstaxor;

nr 8, av herr *Carlsson, Harry*, och herr *Peterson, Eric Gustaf*, om utredning angående särskilt bottenavdrag för folkpensionärer;

nr 9, av herr *Eskilsson m. fl.*, om förkortning av tiden för uppsägning av medel å skogskonto;

nr 10, av herr *Eskilsson m. fl.*, om rätt för mindre företag att vid beskattningen göra avdrag för vissa försöks- och forskningskostnader;

nr 11, av herrar *Isacson* och *Ringaby*, om avskaffande av punktskatter;

nr 12, av herr *Isacson m. fl.*, om undantag från den allmänna varuskatten för begagnade traktorer och lantbruksmaskiner;

nr 13, av herr *Jonasson m. fl.*, om undantagande från den allmänna varubeskattningen av konsumtionsmjölk och andra mejeriprodukter, m. m.;

nr 14, av herr *Lundström m. fl.*, angående förvärvsavdraget för gift kvinna, m. m.;

nr 15, av herr *Ohlsson, Ebbe*, angående allmän varuskatt på reparations- och underhållsarbeten m. m.;

nr 16, av herr *Jonasson* och herr *Olsson, Ernst*, om straff för underlåtenhet att bistå den som befinner sig i fara;

nr 17, av fru *Carlqvist* och fröken *Ranmark*, om utbyte i lagstiftningen av uttrycket »psykiskt efterblivna» mot »psykiskt utvecklingsstörda»;

nr 18, av herr *Geijer, Arne*, och herr *Johansson, Knut*, om utredning angående en generell förkortning av arbetstiden;

nr 19, av herrar *Holmberg* och *Isacson*, om grupplivförsäkring för värnpliktiga;

nr 20, av herr *Larsson, Lars, m. fl.*, om förbättrat efterlevandeskydd för värnpliktiga;

nr 21, av herr *Ohlsson, Ebbe*, om rätt till återlån från allmänna pensionsfonden;

nr 22, av herr *Carlsson, Georg*, och herr *Andersson, Torsten*, angående upp- rustning av kostallar och mjölkkrum;

nr 23, av herr *Ringaby* och herr *Nilsson, Yngve*, om viss avskrivning av fiskredskapslån;

nr 24, av herr *Andersson, Torsten*, och herr *Larsson, Thorsten*, om en inventering av förekomsten av ödegårdar, lämpade som fritidshem; samt

nr 25, av herrar *Isacson* och *Sveningsson*, om ersättning till arbetsgivare för fullgörande av uppbörds- och uppgiftsskyldighet.

---

På framställning av herr förste vice talmannen beslöts att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 2 skulle uppföras sist på föredragningslistan för morgondagens sammanträde.

---

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 16.29.

In fidem  
K.-G. Lindelöw

## Onsdagen den 16 januari

Kammaren sammanträdde kl. 11.00

Herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN** erhöjll på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! För vart och ett av de val som skall förrättas vid detta plenum ber jag att få avlämna gemensamma listor. Listorna har godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen, och varje lista upptar namn på så många personer som det ifrågavarande valet avser.

Herr förste vice talmannen avlämnade därefter ifrågavarande listor, tjuguttre till antalet.

Företogos val av föreskrivet antal ledamöter i de ständiga utskotten, nämligen åtta ledamöter i utrikesutskottet, tio ledamöter i konstitutionsutskottet, femton ledamöter i statsutskottet, tio ledamöter i bevillningsutskottet, åtta ledamöter i bankoutskottet, åtta ledamöter i första lagutskottet, åtta ledamöter i andra lagutskottet, åtta ledamöter i tredje lagutskottet, tio ledamöter i jordbruksutskottet och tolv ledamöter i allmänna beredningsutskottet.

Sedan de av herr förste vice talmannen för dessa val avlämnade listorna, alla försedda med partibeteckningen »Den gemensamma listan», blivit i tur och ordning av herr talmannen upplästa och av kammaren godkända, befanns, att följande personer, vilkas namn i här angiven ordning upptagits å respektive listor, utsetts till

*ledamöter i utrikesutskottet:*

herr Sandler  
» Undén  
» Lundström  
» Hagberg  
» Elmgren  
» Ericsson, John  
» Bengtson  
» Boheman

*ledamöter i konstitutionsutskottet:*

herr Elmgren  
» Damström  
fru Segerstedt Wiberg  
herr Sveningsson  
» Pettersson, Georg  
» Andersson, Torsten  
» Olsén  
» Olsson, Erik  
» Kronstrand  
» Isacson

*ledamöter i statsutskottet:*

herr Gillström  
» Näsström  
» Boman  
fröken Andersson  
herr Persson, Einar  
» Andersson, Birger  
» Johansson, Ivar  
» Bergman  
» Andersson, Axel Johannes  
» Virgin  
» Persson, Fritz  
» Svensson, Rikard  
fru Wallentheim  
herr Bengtson  
» Jacobsson, Per

*ledamöter i bevillningsutskottet:*

herr Eriksson, Einar  
fröken Ranmark  
herr Stefanson  
» Hagberg  
» Ericsson, John  
» Carlsson, Oscar  
» Elofsson, Gustaf  
» Wärnberg  
» Lundström  
» Nilsson, Yngve

*ledamöter i bankoutskottet:*

herr Fahlander  
» Geijer, Arne  
» Schmidt  
» Hansson, Gustaf Henry  
» Ståhle  
» Larsson, Åke  
» Larsson, Nils Theodor  
» Gorthon

*ledamöter i första lagutskottet:*

herr Ahlkvist  
 » Nyström  
 » Hanson, Per-Olof  
 » Arvidson  
 » Svedberg, Erik  
 fröken Mattson  
 herr Nilsson, Ferdinand  
 » Hilding

*ledamöter i andra lagutskottet:*

herr Elowsson, Nils  
 » Svensson, Axel  
 fru Hamrin-Thorell  
 herr Kaijser  
 fru Carlqvist  
 herr Strand  
 fru Svenson  
 fröken Nordström

*ledamöter i tredje lagutskottet:*

herr Lindahl  
 » Karlsson, Göran  
 » Alexanderson  
 » Ohlsson, Ebbe  
 » Kristiansson  
 » Johansson, Knut  
 » Carlsson, Georg  
 » Åkesson

*ledamöter i jordbruksutskottet:*

herr Svedberg, Lage  
 » Andersson, Bertil  
 » Hansson, Nils

herr Eskilsson  
 » Nilsson, Hjalmar  
 » Mossberger  
 » Hermansson  
 » Berg  
 » Pettersson, Gunnar  
 » Ringaby

*ledamöter i allmänna beredningsutskottet:*

herr Anderson, Carl Albert  
 » Möller  
 » Widén  
 » Schött  
 » Sörlin  
 » Söderberg  
 » Jonasson  
 » Hedström  
 » Peterson, Eric Gustaf  
 » Enarsson  
 » Hellebladh  
 » Olsson, Ernst

Anställdes val av sex revisorer för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning jämte sex suppleanter för dessa revisorer.

Den av herr förste vice talmannen för detta val avlämnade listan, som bar partibeteckningen »Den gemensamma listan», hade följande utseende:

Näsström, Emil E. ledamot av första kammaren	Persson, V. Einar Ledamot av första kammaren
Gillström, Anselm K. Ledamot av första kammaren	Fahlander, Gustaf R. Ledamot av första kammaren
Schmidt, Carl S:son Ledamot av första kammaren	Andersson, M. Axel Johannes Ledamot av första kammaren
Eskilsson, Carl E. Ledamot av första kammaren	Ohlsson, O. Ebbe Ledamot av första kammaren
Elmgren, Bengt F. Ledamot av första kammaren	Damström, Karl A. Ledamot av första kammaren
Fru Svenson, Gärda S. Ledamot av första kammaren	Hermansson, Herbert E. Ledamot av första kammaren

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades hava blivit utsedda till statsrevisorer herrar Näsström, Gillström, Schmidt, Eskilsson och Elmgren samt fru Svenson ävensom till suppleanter för dem respektive her-



rar Einar Persson, Fahlander, Axel Johannes Andersson, Ebbe Ohlsson, Damström och Hermansson.

Företogs val av åtta medlemmar i Nordiska rådet för tiden intill dess val nästa gång äger rum.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptogs under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

- herr Andersson, Birger
- » Strand
- » Osvald
- fröken Andersson
- herr Gillström
- » Ahlkvist
- » Sundin
- » Lundström

Efter det denna lista upplästes och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till medlemmar i Nordiska rådet.

Anställdes val av suppleanter till förut bestämt antal i de ständiga utskottet, nämligen åtta suppleanter i utrikesutskottet, tolv suppleanter i konstitutionsutskottet, tjugusju suppleanter i statsutskottet, fjorton suppleanter i bevillningsutskottet, elva suppleanter i bankoutskottet, tolv suppleanter i första lagutskottet, fjorton suppleanter i andra lagutskottet, tolv suppleanter i tredje lagutskottet, fjorton suppleanter i jordbruksutskottet och sjutton suppleanter i allmänna beredningsutskottet.

Sedan de av herr förste vice talmannen för dessa val avlämnade listorna, alla försedda med partibeteckningen »Den gemensamma listan», blivit i tur och ordning av herr talmannen upplästa och av kammaren godkända, befanns, att följande personer, vilkas namn i här angiven ordning upptagits å respektive listor, utsetts till

*suppleanter i utrikesutskottet:*

- herr Andersson, Birger
- » Pettersson, Georg
- » Boman
- » Virgin
- » Geijer, Arne

- herr Möller
- » Johansson, Ivar
- » Hansson, Nils

*suppleanter i konstitutionsutskottet:*

- herr Anderson, Carl Albert
- » Dahl
- » Källqvist
- fröken Stenberg
- herr Sörlin
- » Pettersson, Harald
- » Karlsson, Göran
- » Palm
- » Hilding
- » Wallmark
- » Dahlberg
- » Svanström

*suppleanter i statsutskottet:*

- herr Söderberg
- » Mårtensson
- » Edström
- » Kaijser
- » Petersson, Bertil
- » Palme
- » Larsson, Nils Theodor
- » Gustavsson, Bengt
- » Källqvist

fröken Ljungberg

- herr Larsson, Herbert
- » Persson, Ragnar

fru Myrdal

- herr Larsson, Thorsten
- » Widén
- » Holmberg
- » Hjort
- » Rönnberg
- » Hanson, Per-Olof
- » Peterson, Eric Gustaf
- » Åkerlund
- » Petersson, Per
- » Sundin
- » Carlsson, Eric
- » Carlsson, Harry
- » Gustafsson, Nils-Eric
- » Pettersson, Harald

*suppleanter i bevillningsutskottet:*

- herr Möller
- » Jansson, Erik
- » Kronstrand
- » Jacobsson, Gösta
- » Johansson, Tage
- » Hellebladh
- » Sundin
- » Wirmark
- » Billman

herr Nordenson  
 » Wikner  
 » Jansson, Paul  
 » Petersson, Erik Filip  
 » Mattsson

*suppleanter i bankoutskottet:*

herr Elowsson, Nils  
 » Palm  
 » Stefanson  
 » Nordenson  
 » Augustsson  
 » Rönnberg  
 » Mattsson  
 » Lundin  
 » Boheman  
 » Hernelius  
 » Svanström

*suppleanter i första lagutskottet:*

herr Palme  
 » Wörnberg  
 fru Segerstedt Wiberg  
 herr Hernelius  
 » Wikner  
 » Hjorth  
 » Svanström  
 » Lundin  
 » Nyman  
 » Jacobsson, Gösta  
 » Palm  
 » Olsson, Ernst

*suppleanter i andra lagutskottet:*

herr Larsson, Lars  
 » Magnusson  
 » Edström  
 » Enarsson  
 fru Nilsson  
 herr Geijer, Lennart  
 » Carlsson, Eric  
 » Dahlberg  
 » Nyman  
 » Hübinette  
 » Carlsson, Harry  
 » Petersson, Erik Filip  
 » Larsson, Thorsten  
 » Carlsson, Georg

*suppleanter i tredje lagutskottet:*

herr Jansson, Erik  
 » Larsson, Herbert  
 » Hansson, Nils  
 » Holmberg  
 » Wirmark

herr Geijer, Lennart  
 » Olsson, Ernst  
 » Jansson, Paul  
 » Petersson, Gunnar  
 » Schött  
 » Larsson, Åke  
 » Hermansson

*suppleanter i jordbruksutskottet:*

herr Hedström  
 » Kristiansson  
 » Åkesson  
 » Isacson  
 » Magnusson  
 » Augustsson  
 » Jonasson  
 fru Nilsson  
 herr Jacobsson, Per  
 » Åkerlund  
 » Svedberg, Erik  
 » Gustafsson, Nils-Eric  
 » Petersson, Per  
 » Pettersson, Harald

*suppleanter i allmänna beredningsutskottet:*

herr Dahl  
 » Johansson, Tage  
 fru Hamrin-Thorell  
 fröken Ljungberg  
 herr Gustavsson, Bengt  
 » Mårtensson  
 » Nilsson, Ferdinand  
 » Petersson, Bertil  
 fröken Nordström  
 herr Wallmark  
 fru Myrdal  
 herr Larsson, Lars  
 » Andersson, Axel Johannes  
 » Gustafsson, Nils-Eric  
 » Billman  
 fröken Stenberg  
 herr Andersson, Torsten

I samband med valet av suppleanter i utrikesutskottet beslöts, på framställning av herr talmannen, att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om kammarens val av ledamöter och suppleanter i utrikesutskottet samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till den skrivelse i ämnet, som borde till Konungen avlätas.

Företogs val av åtta suppleanter för de av kammaren valda medlemmarna i Nordiska rådet för tiden intill dess val nästa gång äger rum.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

herr Pettersson, Georg  
fröken Ranmark  
herr Andersson, Axel Johannes  
» Hernelius  
» Geijer, Arne  
» Larsson, Lars  
» Carlsson, Eric  
fru Segerstedt Wiberg

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i Nordiska rådet.

På framställning av herr talmannen beslöts att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om kammarens val av medlemmar och suppleanter i Nordiska rådet samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels ock till skrivelse till Konungen med anmälan om de förrättade valen.

Justerades protokollet för den 10 innevarande månad.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen överlämnade berättelse till 1963 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 3, angående försäljning av vissa kronoegendomar, m. m.; och

nr 4, angående befrielse i vissa fall från betalningsskyldighet till kronan, m. m.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 6, med förslag till lag om ändrad lydelse av 53 § 1 mom. kommunal-

skattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

Föredrogs och hänvisades till utrikesutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 7, angående godkännande av en mellan Sverige, Danmark och Förbundsrepubliken Tyskland träffad överenskommelse rörande skydd för beståndet av lax i Östersjön m. m.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse nr 8, med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Rune Hermansson att under innevarande riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelsens innehåll genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt riksdagens kanslideputerade.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 9, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.; och

nr 10, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 3 juni 1955 (nr 272) om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet (jordförvärvslagen).

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 11, angående fortsatt disposition av vissa äldre anslag inom kommunikationsdepartementets verksamhetsområde.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 14, angående godkännande av avtal mellan Sverige och Österrike för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter å kvarlåtenskap.

Vid föredragning av motionen nr 1 hänvisades densamma, såvitt den avsåg utredning rörande myndighetsåldern, till behandling av lagutskott och i övrigt till konstitutionsutskottet.

Föredrogos och hänvisades motionerna nr 2—7 till statsutskottet, motionerna nr 8—15 till bevillningsutskottet, motionerna nr 16—21 till behandling av lagutskott, motionerna nr 22 och 23 till jordbruksutskottet samt motionerna nr 24 och 25 till allmänna beredningsutskottet.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet riksdagens revisorers berättelse över den år 1962 av dem verkställda granskningen av statsverket.

Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet riksdagens revisorers berättelser

dels över den år 1962 av dem verkställda granskningen av riksbanken,

dels ock över den år 1962 av dem verkställda granskningen av riksgäldskontoret.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott

dels justitieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse,

dels ock militieombudsmannens vid innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna

*Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talmannen och herrar vice talmän i riksdagens första kammare samt de kammarens ledamöter, som blivit utsedda att jämte dem tillsät-*

*ta befattningshavare hos kammaren, den 15 januari 1963.*

Till en början beslöto herrar deputerade, att kanslitjänstemännen skulle tills vidare utgöras av en notarie, tre förste stenografer, tolv stenografer, en reservstenograf, en förste kanslist samt fem kanslister, därav en tillika registrator och två kansliskrivare.

Herrar deputerade antogo för tjänstgöring tills vidare såsom

*notarie (stomnotarie):*

Gemert, Solveig, fru;

*förste stenografer:*

Stäckig, Sven, redaktör,

Hedelius, Erik, f. d. kammarrättsråd, och

Ekman, Ernst L., redaktör;

*stenografer:*

Julin, Gösta, redaktör,

Eriksson, Arnold, fil. kand.,

Grass, Nils, förste kanslisekreterare,

Lagerström, Lennart, biträdande direktör,

Nilsson, Lars, pol. mag.,

Elfner, Tord, e. o. förste byråsekreterare,

Wickberg, Sven, fil. mag.,

Gunnarson, Bengt, advokat,

Sköldvall, Johnny, t. f. byrådirektör,

Svahnström, Bertil, redaktör,

Holmberg, Bo, och

Löfving, Arne, fil. stud.;

*förste kanslist:*

Stenwall, Wilhelm, f. d. byråsekreterare;

*kanslist, tillika registrator:*

af Petersens, Fritz, förste kanslisekreterare;

*kanslister:*

von Krusenstjerna, Gunnar, e. o. förste kanslisekreterare, och

Ovegård, Lars, byrådirektör;

*kanslister (kansliskrivare):*

Stark, Lilian, fru, och

Bock, Ingeborg, fru;

*reservstenograf:*

Henningsson, Bengt.

### Interpellation om ett gemensamt trafikföretag för Storstockholm

Det skulle antecknas, att fru Gemert, af Petersens och fru Bock redan den 1, Stenwall den 7, fru Stark den 8, von Krusenstjerna den 9, Stäckig och Svahnström den 10 samt de övriga kanslitjänstemännen den 12 innevarande januari på särskild anmodan inträtt i tjänstgöring hos kammaren.

Det skulle åligga den sålunda antagna personalen att vid behov och i den mån ske kunde utföra jämväl annan tjänstgöring hos riksdagen.

År och dag som ovan.

In fidem

K.-G. Lindelöw

### Interpellation om ett gemensamt trafikföretag för Storstockholm

Herr LAGER (k) erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! Trafikproblemen inom Storstockholmsområdet har riksomfattande betydelse. En förnuftig lösning av kommunikationerna — planerade, stora trafikledsbyggen, den kollektiva trafikens ordnande, privatbilismens framkomlighet — är inte bara av lokalt intresse. Den omfattande rikstrafiken till, från och genom huvudstaden gör dessa kommunikationsfrågor till en hela landets intressefråga.

Utan att ingå på detaljer då det gäller Stockholmsområdets trafikfrågor kan konstateras, att Storstockholm oberoende av administrativa gränser utgör en enhet i fråga om näringsliv och ur samhällsekonomisk synpunkt och därmed också trafikmässigt. Berörda kommuner har också mer och mer kommit till insikt om att det behövs gemensam planering och handläggning av gemensamma problem. Trafikfrågorna hör till dem som särskilt kommit i förgrunden under senare tid.

Det har ansetts naturligt att en form av samtrafik måste ordnas inom Storstockholmsområdet med övergångs rätt och enhetlig taxesättning mellan olika kommunikationsmedel, oberoende av om de drives i statlig, kommunal eller privat

regi. Motioner och interpellationer i fullmäktigeförsamlingar och tillsättandet av olika trafikutredningar är uttryck här för.

Den planerade bebyggelsen av Järvafältet, som förutsätter samarbete mellan flera olika kommuner, har ytterligare aktualiserat gemensamma lösningar av trafikproblemen. En första principplan för denna bebyggelse förutser bland annat utbyggnad av Stockholms tunnelbanor utanför huvudstadens administrativa gränser. Därmed ställs också frågan om övriga kommuners medverkan och kravet på att bilskattemedel ställes till förfogande för T-banornas utbyggnad. En betydande del av den kollektiva närtrafiken kommer också att falla på statens järnvägar.

Förutom SJ och Stockholms spårvägar finns även privata kommunikationsföretag inom Storstockholmsområdet. En samordning av dessa företags verksamhet är redan nu aktuell och blir det i ännu högre grad i samband med den fortsatta bebyggelsen. Lösningen bör ligga i skapandet av ett gemensamt trafikföretag för den kollektiva trafikens ordnande inom Storstockholmsområdet. Ju förr ett sådant företag kommer till stånd, desto större blir möjligheterna att åstadkomma en förnuftig planering för framtiden. Ett sådant företags uppgift borde vara att snarast möjligt åstadkomma en form av samtrafik med övergångs rätt och gemensamhetstaxor mellan SJ, SS och övriga trafikföretag och med sikte på att slutligen skapa en helt samordnad organisation av trafiken i ett enhetligt företag med staten (SJ) och de berörda Storstockholmskommunerna som intressenter.

Med hänvisning till vad som anförts ber jag att till statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet få ställa följande fråga:

Har statsrådet för avsikt att ta initiativ till förhandlingar mellan statens järnvägar, berörda kommunala myndigheter och de privata trafikföretagen i avsikt att skapa ett gemensamt trafikföretag för lösning av Storstockholmsområdets persontrafikproblem?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågasvarande spörsmål finge framställas.

Anmälades och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 26, av fru *Hamrin-Thorell m. fl.*, om översyn av den statliga konsumentvaruforskningens och konsumentupplysningens organisation;

nr 27, av herr *Schött* och herr *Larsson, Åke*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationer;

nr 28, av fru *Carlqvist*, angående ökade statsbidrag till arbetscentraler, m. m.;

nr 29, av herr *Sundin m. fl.*, om undantag från den allmänna varuskatten för begagnade traktorer;

nr 30, av herr *Svedberg, Erik, m. fl.*, om viss höjning av åldersgränsen vid utskänkning av alkohol å restaurang;

nr 31, av herr *Sundin*, om befrielse i vissa fall från skyldigheten att upprätta bouppteckning;

nr 32, av herrar *Bengtson* och *Sundin*, om successiv avveckling av pantlånerörelsen;

nr 33, av herr *Carlsson, Eric, m. fl.*, om grupplivförsäkring för värnpliktiga;

nr 34, av herrar *Lager* och *Adolfsson*, om införande av 40 timmars arbetsvecka, m. m.;

nr 35, av herr *Carlsson, Harry, m. fl.*, om rätt för trossamfund att uppföra kyrko- och församlingsbyggnader på mark för allmänt ändamål;

nr 36, av herr *Palm* och herr *Larsson, Lars*, angående behovet av fritidslokaler inom tätorterna;

nr 37, av herr *Pettersson, Harald*, och herr *Svanström*, om avveckling av städernas auktionsmonopol; samt

nr 38, av herr *Pettersson, Harald, m. fl.*, om ianspråktagande av domänverkets markfond för förvärv av fritidsområden.

På framställning av herr talmannen beslöts att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 2 skulle sättas sist på föredragningslistan för kammarens nästa sammanträde.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.29.

In fidem

*K.-G. Lindelöw*